

Надія Вікторівна Смирнова

аспірант кафедри економіки підприємств

ДВНЗ «Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана», викладач Криворізького

коледжу Національного авіаційного університету

ВІТЧИЗНЯНА МОДЕЛЬ МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ

ОТЕЧЕСТВЕННАЯ МОДЕЛЬ МЕХАНИЗМА ОБЕСПЕЧЕНИЯ ТРАНСФЕРА ТЕХНОЛОГИЙ

THE DOMESTIC MODEL OF A MECHANISM FOR TECHNOLOGY TRANSFER

Анотація. Стаття присвячена актуалізації пріоритетності трансферу технологій для розвитку стратегічних галузей національних економік і розробленню на цій основі вітчизняної моделі механізму забезпечення відповідного процесу.

Аннотация. Данная статья посвящена актуализации приоритетности трансфера технологий для развития стратегических отраслей национальных экономик и разработке на этой основе отечественной модели механизма обеспечения соответствующего процесса.

Abstract. This article is devoted to updating the priority of technology transfer for the development of strategic industries of national economies and the development on this basis of the national model of the mechanism of ensuring the appropriate process.

На даному етапі розвитку науково-технічного прогресу, коли інновації стають чи не найважливішим фактором стабільності національних економік, визначаючи рівень їх конкурентоспроможності, обмін технологіями, а саме їх трансфер, перетворюється на найголовніший інструмент досягнення бажаного результату.

Таке можна було б сказати і про стратегічні вітчизняні підприємства, зокрема, гірничо-металургійний комплекс. Але, зважаючи на те, що на сьогодні не існує остаточно сформованої вітчизняної моделі забезпечення трансферу технологій, інноваційно-технологічний розвиток більшості металургійних підприємств у частині оновлення матеріально-технічної бази залишається не рівномірним [2, с. 131—134], що, в свою чергу, позначається на рівні їх конкурентоспроможності і, як наслідок, фінансово-економічних результатах [3, с. 1—5]. Отже, побудова єдиної національної моделі забезпечення трансферу технологій із подальшою імплементацією даного процесу дозволить більшості стратегічних підприємствам значно покращити рівень конкурентоспроможності і прибутковості.

До речі, в світі накопичено чималий досвід щодо формування моделей механізму забезпечення трансферу технологій [4], на основі аналізу якого, адаптуючи японський варіант до вітчизняних реалій і з урахуванням особливостей розвитку трансферних процесів в Україні розроблено вітчизняну схему відповідного процесу (рис. 1).

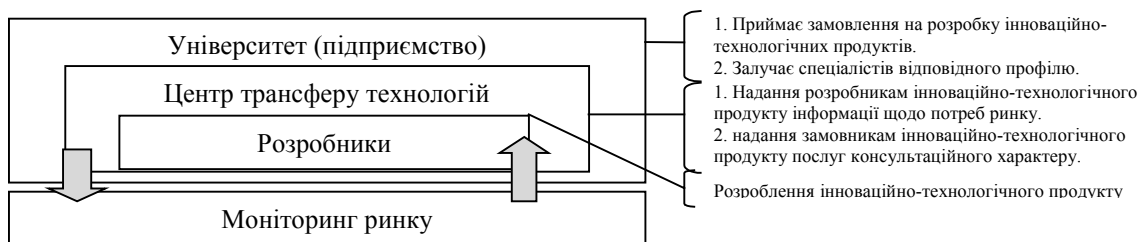

Рис. 1. Вітчизняна модель механізму забезпечення трансферу технологій (розроблено автором)

Відповідно до вказаного і зважаючи на те, що більшість стратегічних підприємств знаходяться у важкому фінансовому становищі і не спроможні витратити непомірні кошти на придбання іноземних технологій, аналоги яких можна розробити в Україні, подальший розвиток вітчизняного трансферу технологій повинен відбуватися якщо не з допомогою прямого державного фінансування, то принаймні під її контролем у плані регулювання процесу купівлі-продажу ліцензій.

Але, зважаючи на те, що вітчизняний гірничо-металургійний комплекс має низку галузевих особливостей [1, с. 13—24], здійснення трансферу технологій для нього доцільно проводити у формі мережевого трансферу, а саме на основі створення інформаційно-технологічної платформи,

сутність якої зводиться до об'єднання металургійних підприємств з науково-дослідними і проектними організаціями з метою вирішення глобальних технологічних завдань (рис. 2).

Рис. 2. Модель інформаційно-технологічної платформи мережевого трансферу (розроблено автором)

Так, у нашому випадку існування такої інформаційно-технологічної платформи можливе у вигляді стратегії науково-технологічної експансії при створенні об'єднання провідних промислових підприємств вітчизняного ГМК таких, як ПАТ «Запорізький МК «Запоріжсталь», ПАТ «МК «Азовсталь», ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», ПАТ «Алчевський МК», ЕСПК «Інтертайп сталь», ПАТ «Снаківський МЗ», а також науково-дослідних і проектних організацій, у якому найтехнологічнішого розвинуте підприємство ЕСПК «Інтертайп сталь» виступатиме в якості прикладу або головного співрозробника інноваційно-технологічних продуктів і планів відповідних перетворень, впровадження яких у виробництво буде мати відповідне наукове обґрунтування, проведене на основі аналізу передових світових досягнень у даній сфері і фінансово-господарських можливостей підприємств комплексу, а решта зазначених виробничих об'єктів, за умови збереження динаміки їх прибутковості, – у якості замовників або співрозробників новітніх технологій і технологічних рішень.

Особливістю інформаційно-технологічної платформи є також те, що з часом до вже існуючого об'єднання провідних металургійних підприємств зможуть приєднатися колишні аутсайтери, що знайшли економічні ресурси для подолання кризового стану такі, наприклад, як інвестиції.

До того ж, найперспективнішим об'єктом обміну між учасниками даної системи мережевого трансферу стануть новітні металургійні технології, які дозволять спростити та прискорити бізнес-процеси учасників технологічних програм, а саме, нададуть можливість забезпечити вищий рівень прибутку на рівні зниження загальної собівартості і енергоспоживання металургійних виробництв. Але, механізм побудови такої структури потребуватиме подальшої імплементації процесу забезпечення трансферу технологій.

Література

1. Мазур В., Тимошенко А. Актуальні економічні питання в металургійній галузі України // Економіка України. — 2012. — №6. — С. 13—24.
2. Майорченко В.Н., Романенко А.А., Сиротенко В.А. Анализ состояния и технического перевооружения, модернизации и внедрения новейших технологий электросбережения на предприятиях ГМК Украины // Горнорудная металлургическая промышленность. — 2012. — №6 — С. 131—134.
3. Харахулах В.С., Зражевський А.Д., Гринев А.Ф. От кризиса к кризису // Металлургическая и горнорудная промышленность. — 2011. — №5. — С. 1—5.
4. «Transfer of technology: UNCTAD Series on issues in international investment agreements» UNITED NATIONS, New York and Geneva. 2001.